

مقدمه

حساسیت در قسمت بالا و راست شکم هم از سایر علائم است. هپاتیت A به شکل طول کشنده یا عود کننده تا یک سال ادامه پیدا می کند، اما هرگز مزمن نمی شود. **راه های انتقال:** این بیماری از طریق خوردن یا نوشیدن غذا و آبی که با مدفوع فرد آلوده، آلوده شده گسترش می یابد. سخت پوستان دریایی که به اندازه کافی پخته نشده اند منشأ بیماری نسبتاً رایجی هستند. یک بار ابتلا به این بیماری، فرد را برای تمام عمر در مقابل آن مصون می سازد.

راه های پیشگیری: استفاده از واکسن هپاتیت A در پیشگیری از بیماری موثر است، شستن دست ها و پخت صحیح غذا و کلرینه کردن آب، دیگر راه های پیشگیری هستند.

هپاتیت B

نوعی بیماری عفونی با عامل ویروس هپاتیت B در انسان است. این بیماری می تواند در هر دو حالت حاد و مزمن بروز کند. هپاتیت B شدیدترین عفونت ویروس کبدی در جهان است این ویروس انتشار جهانی دارد و در مردان شایع تر از زنان است.

علائم بیماری: علائم ۳ ماه بعد از آلوده شدن به ویروس HBV ظاهر می شوند و شامل: درد شکم، ادرار تیره، تب، درد مفاصل و ماهیچه، حالت تهوع و استفراغ، زردی ناگهانی پوست و سفیدی چشم ها، خستگی و ضعف، بزرگی کبد و طحال و حساسیت ناحیه فوقانی راست شکم، تورم پاها است.

به طور کلی ویروس ها عامل اصلی بروز هپاتیت هستند که شامل: ویروس A، B، C، D، E است. گونه A و E از راه آب و غذا منتقل می شوند و گونه B و C و D از راه انتقال خون و تماس جنسی منتقل می شوند.

هپاتیت نوعی بیماری است که کبد، بزرگترین و مهم ترین غدد داخلی بدن انسان را درگیر می کند و وظایف مهم آن شامل دفع سموم، ساخت پروتئین های حیاتی، تنظیم مصرف قند خون، سوخت و ساز چربی ها و ساخت برخی هورمون های ضروری را مختل می کند. هپاتیت یکی از اصلی ترین عوامل سیروز کبد، سرطان کبد و نارسایی کبدی است. برنامه هپاتیت در ایران تا سال ۱۴۱۰ به واسطه بهره گیری از داروهای مؤثر و کارآمد در دستور کار قرار گرفته است. از طرفی با برنامه های جامع واکسیناسیون هپاتیت B در نوزادان، گروه های پرخطر، شیوع هپاتیت B در کشور رو به کاهش بوده و کنترل آن از جمله اهداف عالی نظام سلامت است.

تعاریف

هپاتیت یک واژه کلی است که به التهاب بافت کبد اطلاق می شود. سموم، برخی داروها، بیماری های اتوایمیون، مصرف الکل، باکتری ها و ویروس ها در ایجاد هپاتیت نقش دارند. ولی به طور کلی ویروس ها عامل اصلی بروز هپاتیت هستند که شامل: ویروس A، B، C، D، E است. گونه A و E از راه آب و غذا منتقل می شوند و گونه B و C و D از راه انتقال خون و تماس جنسی منتقل می شوند.

هپاتیت A

نوعی بیماری عفونی حاد کبد است که توسط ویروس هپاتیت A (HAV) ایجاد می شود. وقتی شرایط محیطی نامطلوب باشد، عفونت شایع بوده و در سنین پایین اتفاق می افتد که افراد کم سن و سال علائم کمی دارند یا هیچ علامتی ندارند.

فاصله زمانی بین ابتلا و بروز علائم در افرادی که علائم بیماری را نشان می دهند بین ۲ تا ۶ هفته است.

علائم بیماری: معمولاً بروز علائم بیماری تا ۲ ماه به طول می انجامد و شامل: شروع ناگهانی تب، درد شکم، تهوع، استفراغ و گاهی بثورات جلدی و درد و التهاب مفاصل دیده می شود. پس از چند روز زردی ظاهر می شود. ادرار تیره، بی اشتها، ضعف، خستگی مفرط، درد و

۵. عدم مصرف خون کسانی که هرگونه ناراحتی کبدی دارند.

۶. جمع آوری صحیح سرنگ و سوزن مصرفی

۷. پرهیز از رفتارهای اجتماعی پرخطر

هیپاتیت C

نوعی عفونت است که بیشتر کبد را تحت تاثیر قرار می دهد و ویروس هیپاتیت C علت این بیماری است. هیپاتیت C اغلب هیچ علامتی ندارد، اما عفونت مزمن موجب زخم شدن کبد می شود و پس از چند سال به سیروز کبدی می انجامد. این ویروس به عنوان عامل بیماری در سایر حیوانات شناخته نشده است و هیچ واکسنی برای آن وجود ندارد. اگر چه عفونت اولیه در ۹۰ درصد موارد بدون علامت یا خفیف است ۵۰ تا ۸۰ درصد موارد به عفونت مزمن تبدیل می شوند که نیمی از آن ها در طول زمان تبدیل به سیروز یا سرطان کبد می شوند.

علائم بیماری: هیپاتیت C در ۱۵ درصد از موارد به علائم حاد منجر می شود علائم اغلب ملایم و نامشخص هستند از جمله کاهش اشتها، خستگی، تهوع، دردهای مفصلی یا عضلانی و کاهش وزن. تنها در موارد کمی با زردی همراه است و ۸۰ درصد افرادی که در معرض این ویروس قرار می گیرند به عفونت مزمن دچار می شوند که در دهه های نخستین، کمتر علامتی دارند یا هیچ علائم علامتی را تجربه نمی کنند.

راه های انتقال: راه اصلی سرایت بیمار در کشورهای توسعه یافته استعمال درون وریدی مواد مخدر است. در کشورهای در حال توسعه راه های اصلی عبارتند از:

- * تزریق خون و شیوه های پزشکی غیرایمن
- * پیوند اعضاء بدون آزمایش HCV^۱
- * تجهیزات بیمارستانی آلوده به ویروس هیپاتیت C از جمله سوزن ها، سرنگ ها، شیشه های دارو، تجهیزات جراحی غیراستریل، دندان پزشکی و...
- * آمیزش جنسی
- * خالکوبی

معمولاً بروز علائم هیپاتیت A تا ۲ ماه به طول می انجامد و شامل: شروع ناگهانی تب، درد شکم، تهوع، استفراغ و گاهی بثورات جلدی و درد و التهاب مفاصل دیده می شود. پس از چند روز زردی ظاهر می شود.

راه های انتقال: رابطه جنسی محافظت نشده با فرد مبتلا، استفاده از سوزن و سرنگ، تیغ اصلاح مشترک و لوازم دندان پزشکی غیراستریل، انتقال از مادر به فرزند، از راه خون و فرآورده های خونی آلوده، خالکوبی، سوراخ کردن گوش، حجامت و تاتو کردن غیر بهداشتی

راه های پیشگیری

۱. انجام واکسیناسیون
۲. آموزش به مردم بویژه افراد در معرض خطر بیماری یا اطرافیان بیمار در مورد نحوه انتقال بیماری
۳. کنترل و جدا کردن خون های آلوده
۴. تزریق ایمنوگلوبین به نوزادانی که از مادر مبتلا متولد شده و افرادی که با بیماران تماس داشته اند.

1. Hepatitis C Virus

ویروس هپاتیت E از طریق مدفوعی، دهانی و آب‌های آلوده منتقل می‌شود. شیوع این هپاتیت به صورت تک‌گیر و همه‌گیر است، اپیدمی در کشورهای توسعه نیافته شایع‌تر و ایمنی حاصل از بیماری کوتاه مدت است.

بیماری کوتاه مدت است. این ویروس عفونت حاد به ندرت خطرناک است مگر در زنان باردار و افرادی که دچار ضعف ایمنی هستند. **علائم اصلی بیماری شامل:** تب، زردی، بی‌اشتهایی، تهوع، ضعف و بی‌حالی است و درمان خاصی ندارد.

نتیجه‌گیری

هپاتیت به معنای التهاب کبد است که عمدتاً به وسیله عوامل ویروسی ایجاد می‌شود. پنج ویروس اصلی برای ایجاد بیماری هپاتیت وجود دارند که با نام‌های A، B، C، D، E شناخته می‌شوند. به دلیل شیوع بالا و احتمال مرگ بیماران این پنج نوع بیشتر مورد توجه هستند. به طور خاص هپاتیت C و B باعث بیماری به شکل مزمن و از عمده‌ترین دلایل ابتلا به سیروز و سرطان کبد به شمار می‌روند. هپاتیت E و A بیشتر به وسیله خوردن آب و مواد غذایی آلوده و هپاتیت B، C، D از طریق فرآورده‌های خونی به فرد منتقل می‌شود.

* تماس خون با لوازم بهداشتی شخصی مانند تیغ‌ها، مسواک، لوازم مانیکور و پدیکور
* انتقال از مادر به جنین: می‌تواند در دوره بارداری یا زایمان اتفاق بیفتد.
راه‌های پیشگیری: ترکیبی از راه‌های پیشگیرانه، نظیر طرح تعویض سرنگ و درمان سوء مصرف مواد، خطر ابتلا به هپاتیت C را در بین تزریق‌کنندگان مواد حدود ۷۵ درصد کاهش می‌دهد.
* آزمایش اهداکنندگان خون در سطح ملی

هپاتیت D

این بیماری با شروع ناگهانی و علائم شبیه به هپاتیت B شناخته می‌شود و همواره با هپاتیت B همراه است. یک فرد ممکن است به عفونت توأم هپاتیت B و D مبتلا شود که بیشتر منجر به هپاتیت مزمن می‌شود. در کودکان غالباً بیماری شدیدتر است. تاکنون درمان اختصاصی برای هپاتیت D پیشنهاد نشده است، اما چون همانندسازی ویروس به وجود هپاتیت B وابسته است لذا پیشگیری از هپاتیت B در پیشگیری از این ویروس مؤثر خواهد بود.

هپاتیت E

نوعی التهاب ویروسی در پارانسیم کبد است که عامل آن ویروس هپاتیت E است. علائم بالینی مشابه هپاتیت A است و فرم مزمن ندارد، در بالغان جوان و میانسالان شایع‌تر است. این ویروس از طریق مدفوعی دهانی و آب‌های آلوده منتقل می‌شود. شیوع این هپاتیت به شکل تک‌گیر و همه‌گیر است، اپیدمی در کشورهای توسعه نیافته شایع‌تر و ایمنی حاصل از

منابع

* اصول پیشگیری و مراقبت از بیماری‌ها، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
* اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع در ایران، شورای نویسندگان با سرپرستی دکتر پروین یاوری

به این موضوع امتیاز دهید (۱۰ تا ۱۰۰). کد موضوع ۱۰۴۲۱۱ پیامک ۳۰۰۰۷۲۷۳۱۰۰۰۱. نحوه امتیازدهی: امتیاز- شماره مقاله. مثال: اگر امتیاز شما ۸۰ باشد (۸۰-۱۰۴۲۱۱)